

INCIPIT VITA NOVA

Un dia d'estiu del 2019 vaig començar un periple per les cuines, sofàs, llits i biblioteques del meu cercle més estret d'amistats. Eixes que no pregunten i et refugien posant llençols nets al llit que t'ofereixen, la nevera oberta al teu antull, les oïdes atentes i els braços disposats a estrényer-te i acollir el teu plor. Escriure és reviure el passat, però ara ja pose un somriure als ulls en recordar aquells moments d'amor sincer.

Vaig pensar a titular aquest escrit *Diari d'una pària*, inspirada per l'artista Mery Sales i la seua sèrie de *pàries conscients*.⁵ *Puc, doncs soc; em rebel·le, doncs som*, a partir de la unió d'aquestes dues cites, la primera part és de Simone Weil i la segona d'Albert Camus, la pintora dona a entendre el sentit de la dignitat humana en uns rostres sense nom. Sales ha inspirat la seua obra pictòrica en la filosofia de dones com María Zambrano, Simone Weil i Hannah Arendt. Aquesta última, l'any 1943 va escriure un article titulat «Nosaltres els refugiats», en el qual utilitza precisament l'expressió de *pàries conscients*, que pren del llavors polèmic escriptor i ara completament oblidat, Bernard Lazare.

«Pària conscient» sembla un oxímoron, però realment no ho és, una pària sol ser sabedora de la seua situació. Segons el diccionari de l'IEC, pària és tota persona exclosa dels avantatges de què

5. <https://www.merysales.com/48-parias-conscientes-2020/>

gaudeixen les altres, i fins i tot del seu tracte, per ser considerada inferior. L'exclusió no sols es pateix, se sent, s'assimila no sols com a desavantatge, sinó com a defecte innat. El més espinós és que la persona marginada arribi a creure's amb drets per a accedir a l'educació, al treball remunerat, a la consideració social i a l'acceptació de la tribu... i es trobe amb un mur.

Les paraules de la tribu han estat pronunciades tradicionalment, dins la nostra civilització occidental, per un home (blanc i hetero) partint dels seus propis pensaments i sentiments, universalitzant-los de manera que quede patent *què* no és acceptat dir o publicar i *a qui* deu silenciar-se. Com expressa José Ángel Valente en l'inici del seu llibre *Las palabras de la tribu*, «els oradors, els poetes, els savis, els sants i els herois, fins i tot sent rars per comparació amb els albarzers, són més freqüents que les reaparicions del cometa Halley».⁶ Tanmateix, oradores, poetesses, sàvies, santes i heroïnes (dones) sembla que es van quedar dins de l'espessor punxant dels albarzers i el seu discurs ha quedat en els marges de la història com a pàries no precisament voluntàries, prou més rares aleshores que l'aparició del cometa Halley.

Existeix una altra accepció de pària que ve del llatí vulgar: *pariāre*, igualar dues coses, en relació a un compte: saldar-lo. Succintament, es va posar aquest nom a un impost que va crear el Regne de Lleó, vigent entre 1031 i 1492, i que era exigit a les diferents taifes, els dominis en què es va desmembrar el Califat de Còrdova, per a assegurar-se els musulmans que els cristians no els atacaren. Però realment van servir per a armar els exèrcits de la creu.

Les dues accepcions de pària realment es complementen: s'està exempt dels privilegis, però obligat a pagar contribució per a existir. El més pervers de la situació actual per a tothom és que

contribuïm realment en temps, l'horari laboral no es remunera per complet ja que es *negocia* un pagament en espècies a través de la jubilació que pot ser que arribi o no, i això realment és una loteria perquè ningú sap quan morirà. La nostra vida, que és el més valuós que tenim, l'empenyorem en un futur incert. Però hi ha una força de treball que ni tan sols ve considerada com a retribuïble, encara que contribuïska al benestar de la societat: les tasques de la llar, no el treball domèstic que cotitza, aquest sí que està més o menys regulat, em referisc al treball de manteniment de la casa i els seus residents fet tradicionalment per la mestressa de la casa assumint «sus labores». Com en l'Edat Mitjana, paguem contribució per existir armant els exèrcits i proporcionant súbdits als poderosos. No és necessari imaginar una distòpia, hi vivim. Crec que recordem com acaba el conte de la rateta que agranava l'escaleta:

6. VALENTE, J. A. (2008), *Obras completas II*, pàg 37. Barcelona: Galaxia Gutenberg.